

จัดทำรายงานผลการดำเนินงานตามตัวชี้วัดฯ รอบที่ ๑ : ๕ เดือนแรก (ตุลาคม ๒๕๖๖ - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗)
ตัวชี้วัดที่ ๓.๔๑ ร้อยละของหน่วยงานภาคการสาธารณสุข
ได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

ตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม ระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ซึ่งสอดคล้องตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ ระยะ ๒๐ ปี ที่มีเป้าหมายให้ประเทศไทยมีความพร้อมเผชิญภัยคุกคาม สามารถป้องกัน แก้ไข และรับมือภัยคุกคามที่ส่งผลกระทบต่อความมั่นคงของประเทศได้ โดยภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข สาธารณภัย และภัยสุขภาพถือเป็นภัยคุกคามที่ต้องเร่งดำเนินการและสร้างความตระหนักให้ทุกหน่วยงานเตรียมการรับมือลดความเสี่ยงในทุกมิติ ดังนั้น กรมอนามัยจึงกำหนดกลยุทธ์สำคัญรองรับสถานการณ์ภัยคุกคามดังกล่าวด้วยการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข โดยเฉพาะหน่วยงานภาคการสาธารณสุขที่มีบทบาทหน้าที่สำคัญในการดูแล ป้องกัน และให้บริการทางสุขภาพแก่ประชาชน

กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย จึงได้บูรณาการภาคีเครือข่ายทุกระดับในการกำหนดกรอบการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขในการดำเนินการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข มีกระบวนการดังนี้ ๑) มีทีมภารกิจปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม และสุขภาพ (SEhRT) ๒) มีความพร้อมปฏิบัติการกิจ ๓) ได้รับการเพิ่มทักษะ เสริมศักยภาพการจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม ๔) มีการเผยแพร่ และประยุกต์ใช้แนวปฏิบัติหรือมาตรฐานปฏิบัติงาน และ ๕) มีกระบวนการทบทวนรูปแบบการทำงาน เพื่อใช้เป็นกรอบให้ทุกหน่วยงานสามารถใช้วิเคราะห์ และประเมินสถานการณ์การดำเนินการของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขในด้านการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมกรณีเกิดภัยพิบัติ สาธารณภัย หรือภัยสุขภาพที่ส่งผลกระทบต่อประชาชน และนำไปสู่การวิเคราะห์ช่องว่างหรือข้อจำกัดของหน่วยงานที่ต้องมีการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนเพื่อให้การดำเนินงานของหน่วยงานมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และต่อมาจึงพัฒนาเครื่องมือสำหรับการประเมินความพร้อมของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ด้วยระบบประเมินตนเองแบบออนไลน์ ทำให้เกิดความรวดเร็ว และลดภาระการทำงานของหน่วยงานระดับพื้นที่ สามารถนำผลประเมินตนเองมาวิเคราะห์ช่องว่างการพัฒนาเพื่อวางแผนสนับสนุนทางวิชาการ ตลอดจนสร้างกลไกการเพิ่มขีดความสามารถ และทักษะเจ้าหน้าที่ในการบริหารจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัย อนามัยสิ่งแวดล้อม หรือการบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข และจัดกิจกรรมสนับสนุนปิดช่องว่างการดำเนินการให้แก่หน่วยงานต่อไป สำหรับเป้าหมายการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ มีหน่วยงานภาคการสาธารณสุข เป้าหมาย คือ สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ

จากการรวบรวมผลการประเมินตนเองตามกรอบการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาคการสาธารณสุข ในการดำเนินการจัดการด้านส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข มีหน่วยงานกลุ่มเป้าหมายประเมินตนเองเข้ามา จำนวน ๑๘๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๐๐ (เป้าหมายกำหนดที่ ๑๐๖ หน่วยงาน ร้อยละ ๑๒) ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ สามารถสรุปผลการประเมินได้ดังตาราง

กระบวนการพัฒนา	ผลการประเมินตนเอง	
	มีการดำเนินการ	ไม่มีการดำเนินการ
๑. ทีมภารกิจปฏิบัติด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและสุขภาพ (SEhRT)		
๑.๑ หน่วยงานท่านมีบทบาท ภารกิจการดำเนินงานรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขร่วมกับหน่วยงานอื่นหรือไม่	๑๖๗ แห่ง (ร้อยละ ๘๙.๗๘)	๑๙ แห่ง (ร้อยละ ๑๐.๒๒)
๑.๒ บทบาทภารกิจรับมือภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขคือการจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม หรือไม่	๑๖๐ แห่ง (ร้อยละ ๘๖.๐๒)	๒๖ แห่ง (ร้อยละ ๑๓.๙๘)
๑.๓ จากข้อ ๑.๒ ท่านเคยได้รับการจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมในศูนย์อพยพ หรือศูนย์พักพิงชั่วคราวจากภาวะฉุกเฉินหรือไม่	๖๓ แห่ง (ร้อยละ ๓๓.๘๗)	๑๒๓ แห่ง (ร้อยละ ๖๖.๑๓)
๑.๔ ภารกิจการจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมในศูนย์อพยพ หรือศูนย์พักพิงชั่วคราวจากภาวะฉุกเฉินมีเรื่องใดบ้าง (ระบุ) ๑) การจัดการส้วม สิ่งปฏิกูล ๒) การจัดการขยะ มูลฝอย ๓) การจัดการยุงลาย สัตว์พาหะนำโรค ๔) การจัดการน้ำเสีย ๕) การดูแลสุขภาพ ผู้ป่วย กลุ่มเปราะบาง	๑๑๕ แห่ง (ร้อยละ ๖๑.๘๓)	๗๑ แห่ง (ร้อยละ ๓๘.๑๗)
๑.๕ หน่วยงานท่านมีคำสั่ง หรือมอบหมายภารกิจจัดการด้านสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อรับมือภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข หรือไม่	๑๐๕ แห่ง (ร้อยละ ๕๖.๔๕)	๘๑ แห่ง (ร้อยละ ๔๓.๕๕)
๒. ความพร้อมปฏิบัติการด้านสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม		
๒.๑ หน่วยงานท่านมีการเตรียมความพร้อมด้วยการจัดเก็บข้อมูลสำหรับการปฏิบัติการรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขดังต่อไปนี้หรือไม่ ๑) ข้อมูลกลุ่มเสี่ยงหรือกลุ่มเปราะบาง (สตรีมีครรภ์ เด็กเล็ก ผู้สูงอายุ ผู้ป่วยเรื้อรัง) ๒) ข้อมูลพื้นที่กำหนดให้เป็นศูนย์อพยพเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินในพื้นที่ ๓) ข้อมูลพื้นที่ประสบภัยซ้ำซากหรือเคยประสบภัยพิบัติ ๔) ข้อมูลทำเนียบเครือข่ายในพื้นที่สำหรับประสานการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ ด้านสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม	๑๔๘ แห่ง (ร้อยละ ๗๙.๕๗)	๓๘ แห่ง (ร้อยละ ๒๐.๔๓)
๒.๒ จากข้อ ๒.๑ ในช่วงที่ผ่านมาหน่วยงานท่านมีการสำรองวัสดุอุปกรณ์ ด้านสุขภาพ สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขอะไรบ้าง (เลือกได้) (ถ้าไม่มีข้ามไปข้อ ๒.๓) ๑) ชุดตรวจหาเชื้อโคลิฟอร์ม แบคทีเรียในน้ำอุปโภค บริโภค (๑๑๑) ๒) ชุดทดสอบหาเชื้อโคลิฟอร์มแบคทีเรียที่ปนเปื้อนในอาหาร (๑๑๓) ๓) ชุดทดสอบคลอรีนอิสระคงเหลือในน้ำดื่ม (๑๓๑)	๑๔๐ แห่ง (ร้อยละ ๗๕.๒๗)	๔๖ แห่ง (ร้อยละ ๒๔.๗๓)

กระบวนการพัฒนา	ผลการประเมินตนเอง	
	มีการดำเนินการ	ไม่มีการดำเนินการ
๔) คลอรีนเข้มข้น ๒% (หยดทิพย์ ๑๓๒) ปรับปรุงคุณภาพน้ำบริโภค ๕) ปูนขาว ๖) สารส้ม ๗) หน้ากากอนามัย ป้องกันฝุ่นละออง/ เชื้อโรค ๘) หน้ากากป้องกันสารเคมี ๙) ถุงขยะ		
๒.๓ หน่วยงานท่านเคยให้ความรู้กับประชาชนในการจัดการสุขาภิบาล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม ด้วยตัวเองเมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขหรือไม่	๑๓๙ แห่ง (ร้อยละ ๗๔.๗๓)	๔๗ แห่ง (ร้อยละ ๒๕.๒๗)
๓. การเพิ่มทักษะ เสริมศักยภาพการจัดการด้านสุขาภิบาล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม		
๓.๑ เจ้าหน้าที่หน่วยงานท่านเคยเข้ารับการฝึกอบรม เพิ่มทักษะหลักสูตรเสริมสร้างศักยภาพด้านการจัดการสุขาภิบาล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม หรือไม่	๑๑๒ แห่ง (ร้อยละ ๖๐.๒๒)	๗๔ แห่ง (ร้อยละ ๓๙.๗๘)
๓.๒ จากข้อ ๓.๑ จงระบุหลักสูตรเสริมสร้างศักยภาพด้านการจัดการสุขาภิบาล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม ที่หน่วยงานท่านเคยอบรม (เลือกได้) ๑) หลักสูตรโรคระบาด โรคอุบัติใหม่ โรคอุบัติซ้ำ ๒) หลักสูตรอุทกภัย ๓) หลักสูตรฝุ่นละอองและหมอกควัน ๔) หลักสูตรภัยฉุกเฉินสารเคมี ๕) หลักสูตรการจัดทำแผนเตรียมความพร้อมและแผนเผชิญเหตุ	๑๑๙ แห่ง (ร้อยละ ๖๓.๙๘)	๖๗ แห่ง (ร้อยละ ๓๖.๐๒)
๔. มีแนวปฏิบัติหรือมาตรฐานปฏิบัติงานรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข และนำไปเผยแพร่ให้เจ้าหน้าที่ในหน่วยงาน		
๔.๑ หน่วยงานท่านมีแนวปฏิบัติการด้านสุขาภิบาล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข หรือไม่ (ถ้าไม่มีข้ามไปข้อ ๕)	๙๙ แห่ง (ร้อยละ ๕๓.๒๓)	๘๗ แห่ง (ร้อยละ ๔๖.๗๗)
๔.๒ จากข้อ ๔.๑ ถ้ามีแนวปฏิบัติหน่วยงานท่านได้สื่อสาร สร้างความเข้าใจร่วมกับเจ้าหน้าที่ของท่านเพื่อนำไปประยุกต์ใช้เมื่อเกิดภาวะฉุกเฉินหรือไม่	๑๑๘ แห่ง (ร้อยละ ๖๓.๔๔)	๖๘ แห่ง (ร้อยละ ๓๖.๕๖)
๕. กระบวนการทบทวนรูปแบบการทำงานเพื่อปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพ		
๕.๑ หน่วยงานท่านมีกระบวนการทบทวนการปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงาน เพื่อปรับปรุงการทำงานรองรับภาวะฉุกเฉินหรือไม่	๑๐๒ แห่ง (ร้อยละ ๕๔.๘๔)	๘๔ แห่ง (ร้อยละ ๔๕.๑๖)
๕.๒ หากทบทวนการปฏิบัติงานแล้วหน่วยงานท่านพบปัญหาอุปสรรค ข้อจำกัดในรับมือภาวะฉุกเฉิน หรือไม่	๑๐๖ แห่ง (ร้อยละ ๕๖.๙๙)	๘๐ แห่ง (ร้อยละ ๔๓.๐๑)

จากการวิเคราะห์ผลการประเมินตนเองตามตารางข้างต้น จะเห็นได้ว่า ประเด็นที่หน่วยงาน ภาครัฐสาธารณสุขยังมีการดำเนินการได้น้อย หรือไม่มีการดำเนินการเพื่อรองรับภาวะฉุกเฉิน ประกอบด้วย ไม่เคยได้รับการจัดการด้านการสุขาภิบาล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมในศูนย์อพยพ หรือศูนย์พักพิงชั่วคราวจากภาวะฉุกเฉิน ไม่มีแนวปฏิบัติการด้านสุขาภิบาล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมรองรับภาวะฉุกเฉิน ทางสาธารณสุข และกระบวนการทบทวนการปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงาน เพื่อปรับปรุงการทำงานรองรับภาวะฉุกเฉิน ดังนั้น กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย จึงได้กำหนดให้มีกิจกรรมเพื่อเป็นการปิดช่องว่าง ในการพัฒนาให้แก่หน่วยงานกลุ่มเป้าหมายเป็นการเติมเต็มทั้งองค์ความรู้ ทักษะ และรูปแบบการปฏิบัติงานแก่ เจ้าหน้าที่ให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการทำงาน ดังนี้

๑. การประชุมชี้แจงแนวทางขับเคลื่อนงานจัดการสุขาภิบาล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข สำหรับหน่วยงานภาครัฐทุกระดับ

กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย จัดกระบวนการ “ชี้แจงแนวทางจัดการด้านสุขาภิบาล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข” วันพุธที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ณ ห้องประชุมชิต ชัยวงศ์ อาคาร ๕ ชั้น ๕ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย และผ่านระบบ Video Conference ให้แก่ หน่วยงานภาคีเครือข่ายระดับพื้นที่จำนวน ๔๐๐ แห่ง ประกอบด้วย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด ๔๖ แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ ๒๑๘ แห่ง โรงพยาบาล ๘๕ แห่ง และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ๕๑ แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๖) เพื่อสร้างกลไกการสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม กรณีเกิดสาธารณภัยและภัยพิบัติในพื้นที่ร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

QR Code รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุมฯ

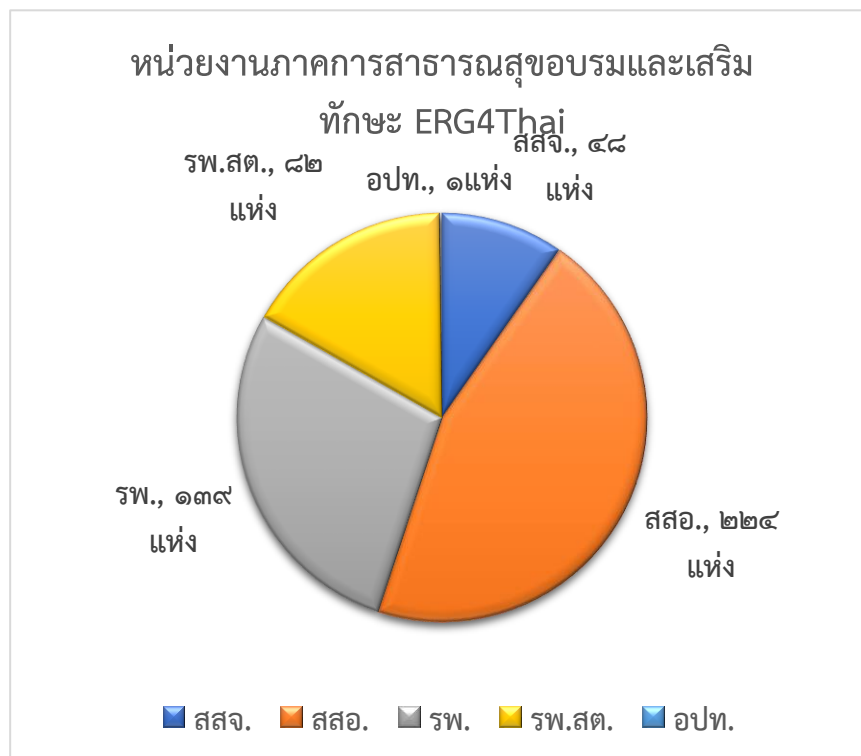
ภาพประกอบการประชุมชี้แจงแนวทางขับเคลื่อนงานจัดการสุขภาพ สุธอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับ
ภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข สำหรับหน่วยงานภาคการสาธารณสุขทุกระดับ

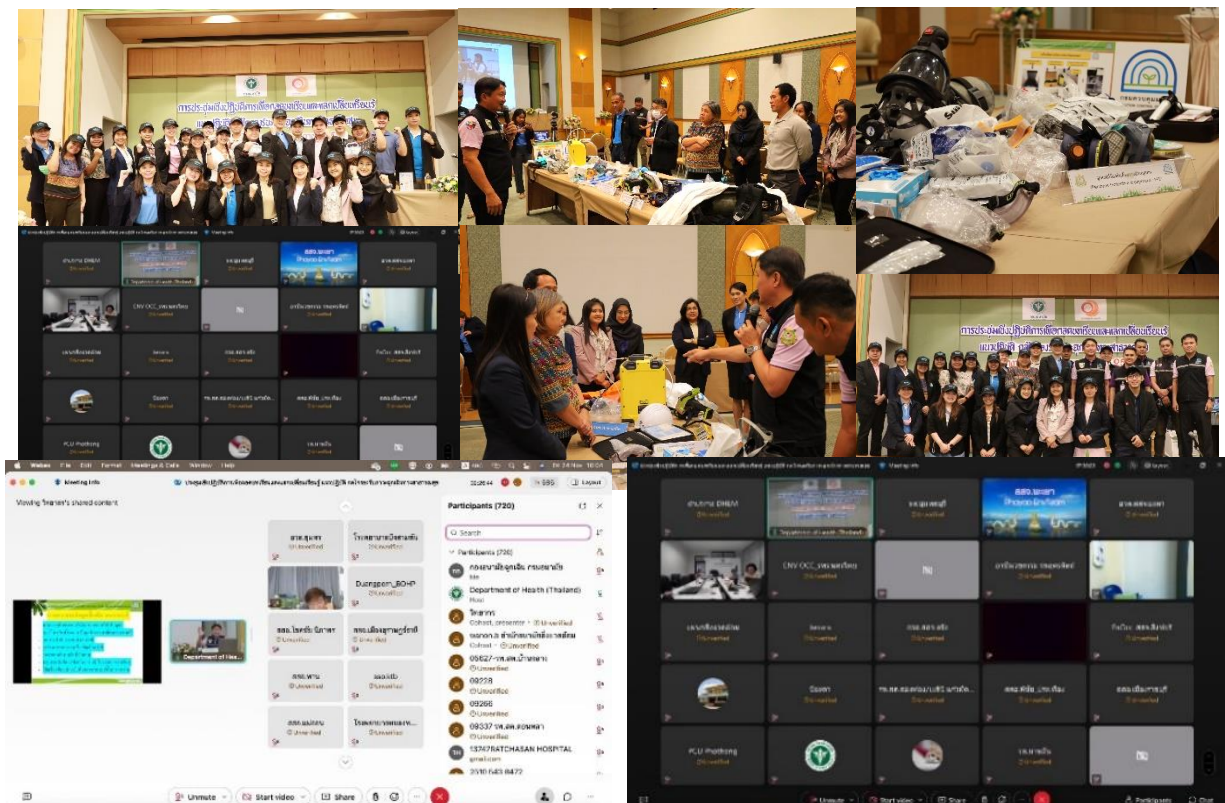
QR Code เอกสารประกอบการประชุมฯ

๒. จัดประชุมอบรมพัฒนาศักยภาพ/เพิ่มขีดความสามารถทักษะ เจ้าหน้าที่รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข หลักสูตรการเฝ้าระวังและประเมินความเสี่ยงด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม

กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย จัดฝึกอบรมและเสริมทักษะ “การวิเคราะห์และประเมินความเสี่ยงสุขภาพจากภัยฉุกเฉินสารเคมี ด้วยการใช้แอปพลิเคชัน ERG4Thai” ในวันศุกร์ที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖ ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ท จังหวัดปทุมธานี และผ่านระบบ Video Conference สำหรับทีมภารกิจปฏิบัติการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมสุขภาพ หรือทีม SEhRT (Special Environmental Health Response Team) ของหน่วยงานกรมอนามัยและภาคีเครือข่ายระดับพื้นที่ สามารถประเมินความเสี่ยงสุขภาพจากภาวะฉุกเฉินสารเคมี นำไปสู่การกำหนดมาตรการป้องกันสุขภาพและระบุขอบเขตความปลอดภัยจากการสัมผัสสารเคมีภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงตามบริบทพื้นที่ของทั้งเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานและประชาชนในบริเวณใกล้เคียงพื้นที่ประสบภัย โดยมีผู้เข้าร่วมฝึกอบรมและเสริมทักษะ จำนวน ๔๙๔ แห่ง ประกอบด้วย สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด จำนวน ๔๘ แห่ง สำนักงานสาธารณสุขอำเภอ จำนวน ๒๒๔ แห่ง โรงพยาบาล จำนวน ๑๓๙ แห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล จำนวน ๘๒ แห่ง และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ แห่ง (ข้อมูล ณ วันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖) แสดงได้ดังภาพ

หน่วยงานภาคการสาธารณสุขอบรมเสริมทักษะ ERG4Thai, ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๖

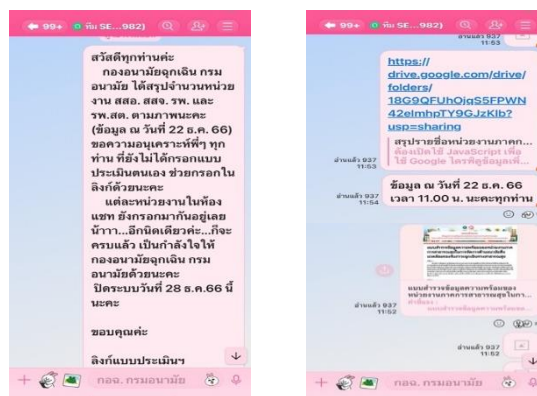
	QR Code รายชื่อผู้เข้าร่วมอบรมฯ
	QR Code เอกสารประกอบการประชุมฯ

๓. การกำกับติดตามการขับเคลื่อนงานตามตัวชี้วัด ฯ

๓.๑ มีการดำเนินการกำกับ ติดตามการขับเคลื่อนงานหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุธอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม ร้องรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ผ่านช่องทาง OPEN CHAT

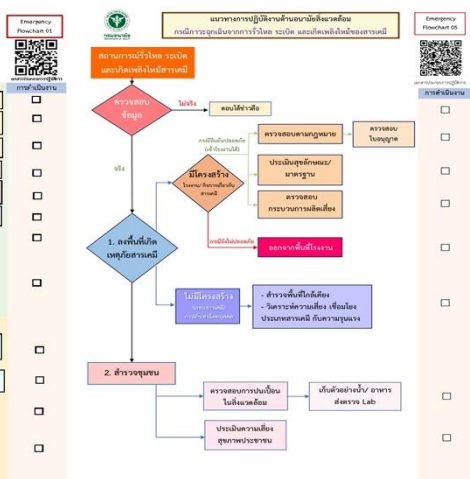
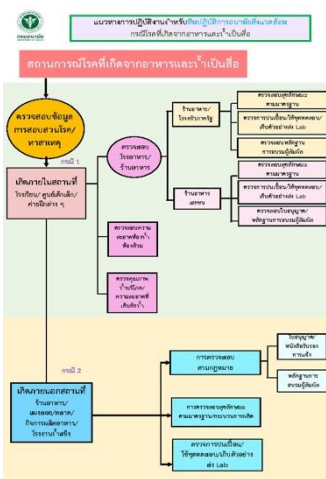

๓.๒ มีการกำกับ ติดตามผลการดำเนินงาน และสรุปผลการดำเนินงานขับเคลื่อนงานหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพ สุธอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม ร้องรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข สื่อสารผ่านช่องทาง OPEN CHAT

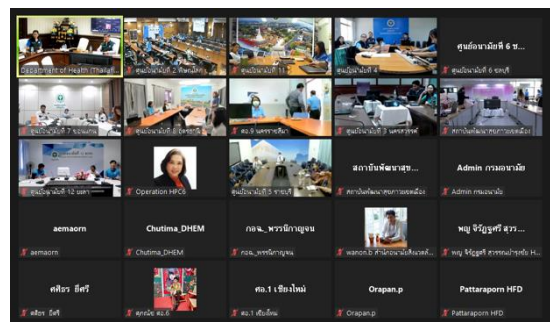

๖. จัดทำแนวทางการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม สำหรับทีม SEhRT ในการจัดการภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข จำนวน ๑๕ ประเภทภัย เพื่อกำหนดกลไกการทำงานของทีม SEhRT ที่สามารถสนับสนุนการทำงานของหน่วยงานระดับพื้นที่ทั้งในเชิงองค์ความรู้ทางวิชาการ การผลักดันการบังคับใช้กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข การพัฒนาเครื่องมือ สนับสนุนชุดทดสอบการปนเปื้อนเชื้อโรค และสร้างกลไกการเฝ้าระวัง ประเมินความเสี่ยงระดับพื้นที่ที่เตรียมพร้อมก่อนเกิดการระบาดของโรค และการเชื่อมโยงการทำงานอย่างเป็นระบบระหว่างกรมอนามัยส่วนกลาง ศูนย์อนามัย สสจ. สสอ. และ อปท. เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาในพื้นที่ได้ทันทั่วทั้ง

๗. การสนับสนุนการฝึกซ้อมแนวทางการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉิน

กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย จัดประชุมฝึกซ้อมแนวทางการปฏิบัติงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉิน กรณีโรคจากอาหารและน้ำเป็นสื่อ และกรณีการรั่วไหลของสารเคมี ในวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗ โดยทีม SEhRT หน่วยงานส่วนกลาง และศูนย์อนามัยที่ ๑-๑๒ สสม. เพื่อสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และเข้าใจบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของทีม SEhRT ที่ต้องบูรณาการงานร่วมกับเครือข่ายในช่วงเกิดภาวะฉุกเฉินในพื้นที่ ทั้งนี้ ในระยะต่อไปศูนย์อนามัยและ สสม. จะนำรูปแบบ วิธีการฝึกซ้อมครั้งนี้ไปประยุกต์ใช้ภายในหน่วยงานตนเอง และภาคีเครือข่ายตามบริบทพื้นที่เป็นการสร้างความเชี่ยวชาญ เพิ่มประสิทธิภาพการลงปฏิบัติการกิจของเจ้าหน้าที่ต่อไป

ผลลัพธ์ของตัวชี้วัด

จากกิจกรรมที่กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย ได้มีการขับเคลื่อนร่วมกับหน่วยงานภาคการสาธารณสุข ส่งผลให้ผลลัพธ์การดำเนินงานตัวชี้วัดที่ ๓.๔๑ ร้อยละของหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขาภิบาล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด โดยในรอบ ๕ เดือนแรก (ตุลาคม ๒๕๖๖ - กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗) กำหนดเป้าหมายที่ร้อยละ ๑๒ ผลลัพธ์การดำเนินงานเชิงคุณภาพ มีดังนี้

๑. ร้อยละ ๑๒ ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทั้งหมด มีการประเมินตนเองในการส่งเสริมการจัดการสุขาภิบาล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

สำนักงานสาธารณสุขอำเภอมีการประเมินตนเองเข้ามา จำนวน ๑๘๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๒๑ ซึ่งเกินกว่าเป้าหมายที่กำหนด (เป้าหมายที่กำหนด ร้อยละ ๑๒ จำนวน ๑๐๖ แห่ง) ข้อมูล ณ วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗

๒. ร้อยละ ๑๒ ของสำนักงานสาธารณสุขอำเภอทั้งหมด มีการดำเนินการดังนี้

๑. มีการเตรียมความพร้อมรับมือภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

- มีคำสั่งแต่งตั้งหรือหนังสือมอบหมายเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานรับผิดชอบ จำนวน ๑๐๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๐๐

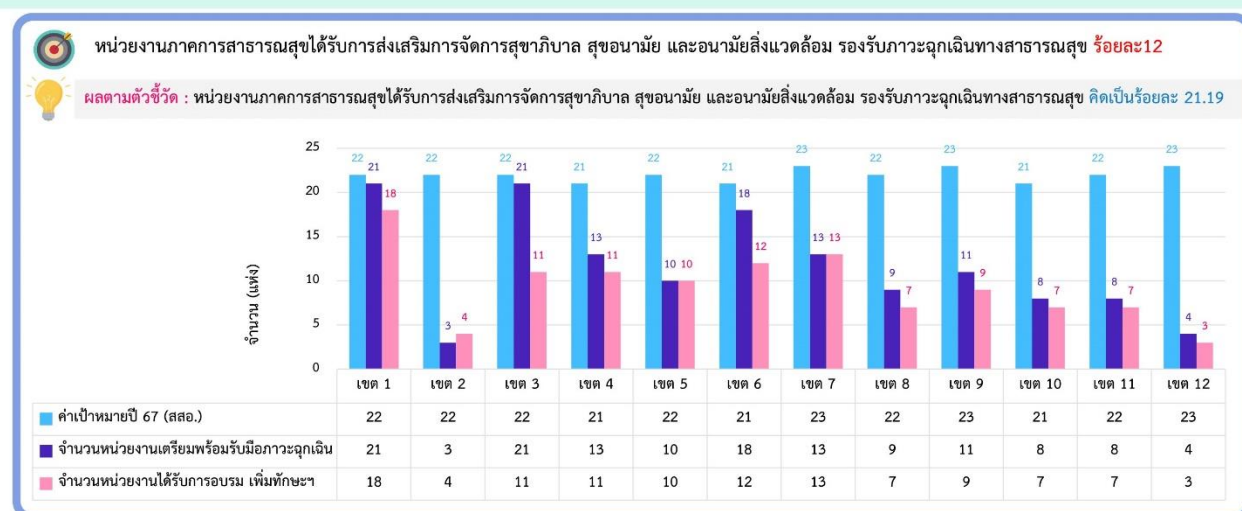
- มีการจัดเก็บข้อมูล หรือมีการเตรียมวัสดุ หรืออุปกรณ์ด้านสุขาภิบาล สุขอนามัย อนามัยสิ่งแวดล้อม จำนวน ๑๗๓ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๖๙

- มีการจัดกิจกรรม กระบวนการสื่อสาร สร้างการรับรู้ประชาชนให้เตรียมการรับมือภาวะฉุกเฉิน จำนวน ๑๔๖ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๖๓

๒. สำนักงานสาธารณสุขอำเภอได้รับการอบรม เพิ่มทักษะขีดความสามารถในด้านที่เกี่ยวกับการจัดการสุขาภิบาล สุขอนามัย หรืออนามัยสิ่งแวดล้อมรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข จำนวน ๑๑๒ แห่ง คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๗๖

แสดงดังภาพ

ส่งเสริมภาคประชาชนปรับวิถีสู่วิธีเตรียมความพร้อมรับมือภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุขอย่างยั่งยืน

Key Activities 5 เดือนหลัง

ประสานศูนย์อนามัยในการติดตามหน่วยงานภาคการสาธารณสุขในพื้นที่รับผิดชอบทำการประเมินความพร้อมในการจัดการด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข

ข้อมูล ณ วันที่ 29 กุมภาพันธ์ 2567

ทั้งนี้ กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัยมีการวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จ ปัญหา/อุปสรรค/ช่องว่างในการพัฒนาการดำเนินงานของตัวชี้วัด ๓.๔๑ หน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข โดยสรุปได้ ดังนี้

๑. ปัจจัยความสำเร็จ

การดำเนินการขับเคลื่อนงานได้อาศัยแนวคิด PIRAB ในการปฏิบัติงานเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดโดยมีรายละเอียดแสดงได้ ดังนี้

๑.๑) Partnership: P มีการบูรณาการความร่วมมือของหน่วยงานเครือข่ายทุกระดับในการดำเนินการขับเคลื่อนงานให้บรรลุเป้าหมาย การสนับสนุนการฝึกซ้อมแผนตามสถานการณ์ภายใต้บทบาทของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งหน่วยงานในระดับนโยบาย เช่น กระทรวงกลาโหม กระทรวงมหาดไทย องค์การอนามัยโลก สำนักงานความมั่นคงแห่งชาติ เป็นต้น และหน่วยงานระดับพื้นที่ โดยอาศัยการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ พร้อมเสนอแนวคิดการดำเนินงานร่วมกันทำให้เกิดแนวปฏิบัติในการทำงานภายใต้สถานการณ์ภาวะฉุกเฉิน สาธารณภัย และภัยพิบัติเพื่อให้มีการปฏิบัติเป็นไปในทิศทางเดียวกัน

๑.๒) Investment: I โดยใช้เทคโนโลยีเข้ามาใช้เพื่ออำนวยความสะดวกในการทำงาน ผ่านการพัฒนาเครื่องมือประเมินตนเองแบบออนไลน์ตามกรอบการเตรียมความพร้อมหน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ทำให้สามารถรวบรวมข้อมูลเพื่อจัดทำฐานข้อมูลและรายงานผลการดำเนินงานได้ครบถ้วน และรวดเร็ว

๑.๓) Regulation: R เป็นการดำเนินการควบคุม กำกับกับการดำเนินการ การเชื่อมโยงประสานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าร่วมกิจกรรมที่กรมอนามัยกำหนดอย่างมีส่วนร่วมผ่านกลไกการติดตามผลการดำเนินงานของศูนย์อนามัย ในฐานะหน่วยงานกรมอนามัยระดับภูมิภาคที่มีบทบาทสำคัญในการเชื่อมโยงการทำงานร่วมกัน

๑.๔) Advocacy: A ใช้กรอบนโยบายระดับประเทศภายใต้แผนยุทธศาสตร์ระดับชาติ เพื่อร่วมสร้างความเข้มแข็งให้กับหน่วยงานต่าง ๆ มีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนงานร่วมกัน โดยเฉพาะหน่วยงานภาคการสาธารณสุข ที่อาศัยหน่วยงานภาคีเครือข่ายในการทำงานแบบบูรณาการได้แก่ กองสาธารณสุขฉุกเฉิน กรมควบคุมโรคฉุกเฉิน ภายใต้กรอบการทำงานด้านการแพทย์และสาธารณสุข เกิดภาพรวมการทำงานของกระทรวงสาธารณสุขในมิติการจัดการภาวะฉุกเฉินเพื่อลดความเสี่ยงสุขภาพประชาชน

๑.๕) Building Capacity: B การพัฒนาหลักสูตรการเพิ่มศักยภาพ ชีตความสามารถและทักษะ ในด้านการเฝ้าระวังด้านอนามัยสิ่งแวดล้อม การส่งเสริมสุขภาพ ตลอดจนการเสริมสร้างทักษะการวิเคราะห์ และประเมินความเสี่ยงสุขภาพจากภัยฉุกเฉินสารเคมี ด้วยการใช้แอปพลิเคชัน ERG4Thai สำหรับเจ้าหน้าที่เพื่อให้สามารถช่วยเหลือ สนับสนุนการจัดการสถานการณ์ภัยพิบัติในพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันต่อสถานการณ์

๒. ข้อท้าทายในการพัฒนาการดำเนินงาน

จากผลการประเมินตนเองของหน่วยงานกลุ่มเป้าหมาย พบว่า ส่วนใหญ่สามารถดำเนินการได้ตามเกณฑ์หน่วยงานภาคการสาธารณสุขได้รับการส่งเสริมการจัดการสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อม รองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข **แต่ยังมีบางประเด็น**ที่ยังมีการพัฒนาได้น้อยหรือยังไม่มี การดำเนินการ คือ ๑) ได้รับการจัดการด้านสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมในศูนย์อพยพ หรือ ศูนย์พักพิงชั่วคราวจากภาวะฉุกเฉิน ร้อยละ ๓๓.๘๗ ๒) มีคำสั่ง หรือมอบหมายภารกิจจัดการด้านสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมเพื่อรับมือภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ร้อยละ ๕๖.๔๕ ๓) มีแนวปฏิบัติการด้านสุขภาพตำบล สุขอนามัย และอนามัยสิ่งแวดล้อมรองรับภาวะฉุกเฉินทางสาธารณสุข ร้อยละ ๕๓.๒๖ และ ๔) มีกระบวนการทบทวนการปฏิบัติงานในหน่วยงานหรือระหว่างหน่วยงาน เพื่อปรับปรุงการทำงานรองรับภาวะฉุกเฉิน ร้อยละ ๕๔.๘๔ ดังนั้นจึงเป็นความท้าทายสำคัญของหน่วยงานที่ต้องเตรียมการให้ทันต่อเหตุการณ์

ความท้าทายที่เกิดขึ้นดังกล่าว ส่วนหนึ่งมาจากภัยฉุกเฉิน สาธารณภัย หรือภัยพิบัติ เป็นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ส่งผลกระทบต่อประชาชนในทุกมิติ บางภัยพิบัติเป็นเหตุการณ์ที่เพิ่งเคยเกิดขึ้นเป็นครั้งแรก หน่วยงานจึงยังไม่มีประสบการณ์ในการรับมือสถานการณ์อย่างถูกต้อง รวมทั้งปัจจุบันภัยพิบัติเกิดขึ้นได้หลากหลายรูปแบบมีความรุนแรงยากต่อการรับมือ และเกิดขึ้นบ่อยครั้ง ทำให้หน่วยงานยังไม่มีความพร้อมในการรับมือและไม่มีกลไกการลดความเสี่ยงสุขภาพประชาชนได้อย่างเหมาะสม ตามประเภทของภัยพิบัติที่เกิดขึ้นในแต่ละพื้นที่ ดังนั้น การพัฒนารอบการเตรียมความพร้อมของหน่วยงานภาคการสาธารณสุข ที่กรมอนามัย พัฒนาขึ้นจะเป็นเหมือนเครื่องมือสำหรับการตรวจสอบรายการหรือกิจกรรมที่ควรต้องมีการดำเนินการ ไม่ว่าภัยพิบัติรูปแบบใดเกิดขึ้นในพื้นที่ แนวปฏิบัติกลางที่ทุกหน่วยงานต้องมีการดำเนินการต้องเตรียมรับมืออย่างมีประสิทธิภาพ จึงถือเป็นเครื่องมือปิดช่องว่างการดำเนินการให้แก่หน่วยงานต่าง ๆ ได้

จัดทำโดย กองอนามัยฉุกเฉิน กรมอนามัย
๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๗